

Sygn. akt II Ko 61/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący: sędzia Karol Skocki

Protokolant: st. sekr. Irena Bąk

przy udziale prokuratora Aleksandry Marańdy

po rozpoznaniu w dniu 16.06.2020 r. i 21.07.2020 r., 13.10.2020 r., 27.10.2020 r.

i 10.11.2020 r.

sprawy z wniosku

B. N. c. J., ur. (...)

zam. (...)-(...) K., ul (...), PESEL (...)

o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne

tymczasowe aresztowanie

1. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni B. N. kwotę 9.217,77 złotych (dziewięć tysięcy dwieście siedemnaście złotych siedemdziesiąt siedem groszy) tytułem odszkodowania oraz kwotę 120.000 (sto dwadzieścia tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z wykonywania wobec niej niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Prokuratury Okręgowej w Łodzi sygn. akt VI Ds. 4/03 w okresie od dnia 8 kwietnia 2003 roku do dnia 30 września 2003 roku; obydwie kwoty z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku.

2. W pozostałym zakresie wniosek oddała.

3. Na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. w zw. § 11 ust. 6, § 15 ust. 1, § 16 i § 17 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. Nr 1800) kosztami sądowymi za niniejsze postępowanie obciąża Skarb Państwa oraz zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni B. N. kwotę 432 złotych tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika.

Karol Skocki

UZASADNIENIE			
	Formularz UWO	Sygnatura akt	II Ko 61/20
1. WNIOSKODAWCA			

B. N.			
2. ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA			
1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki	
9.600zł +20.000 zł= <u>29.600 zł</u> Odszkodowanie stanowi rekompensatę za utracone korzyści z możliwości zarobkowania w okresie pozbawienia wolności w dwóch zakładach pracy	Brak wskazania daty początkowej liczenia odsetek		
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki	
<u>1.200.000 zł</u> Zadośćuczynienie wynika z krzywd wynikłych z odosobnienia, pozbawienia kontaktu z dziećmi, troski o ich zachowanie, zdrowie, naukę i radzenie sobie z kłopotami bez opieki matki. Ponadto z załamania psychicznego w warunkach odosobnienia pogorszenia stanu zdrowia utraty dobrego imienia związanego z informacjami o stawianych zarzutach.	Brak wskazania daty początkowej liczenia odsetek		
3.	Inne		

Koszty zastępstwa adwokackiego w według norm przepisanych			
3. USTALENIE FAKTÓW			
3.1. Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
1.	Okres tymczasowego aresztowania B. N. od	Wyjaśnienia wnioskodawczyni	183 -184, 403
2.			235-236
3.	8 kwietnia 2003 r. do 30 września 2003 r. w sprawie VI Ds.4/03	Postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z 10 kwietnia 2003 r. sygn. akt IV1 Ko1 412/03	237-238
4.	Prokuratury Okręgowej w Łodzi w związku z zarzutami popełnienia przestępstw z art. 258 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.		241-243
5.			38
6.		Postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z 28 maja 2003 r. sygn. akt IV1 Ko1 594/03 o przedłużeniu tymczasowego aresztowania do dnia 8 września 2003 r.	244-263 264-329,
7.			331-332, 333-359
8.			54,213-216
9.	W zw. art. 270 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. oraz art. 273 k.k. w zw. z art. 11§ 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 2 i 5 k.k.s.		221 - 222
10.			370-379 402-403 417-422
11.			39
12.		Postanowienie PO w Łodzi z dnia 30 września 2003 r. sygn. akt VI Ds. 4/03 o uchyleniu tymczasowego aresztowania	39v i 50
13.	Częściowe uniewinnienie oskarżonej - wnioskodawczyni od zarzutów będących przedmiotem postępowania wyrokiem SO w Łodzi z dnia 3 listopada 2017 r. sygn. akt XVIII K 112/04		44
14.			45-46
15.		Świadczenie zwolnienia z dnia 30 września 2003 z Zakładu Karnego (...)	47
			49
		Wyrok SO w Łodzi z dnia 3 listopada 2017 r. sygn. akt XVIII K 112/04 wraz z uzasadnieniem	51
			52
			53
	Uniewinnienie oskarżonej - wnioskodawczyni od reszty zarzutów będących przedmiotem postępowania		92-101

Opieka nad dziećmi oskarżonej wykonywana przez jej ojca, z uwagi na aresztowanie w tym okresie również jej męża.	Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 kwietnia 2019 r.	102 103
Koszty utrzymania na dzieci pokrywane były przez ojca oskarżonej oraz z oszczędności wnioskodawczynie, które zgromadziła przed aresztowaniem w kwocie około 20.000 zł.	z uzasadnieniem uniewinniający oskarżoną – wnioskodawczynię od zarzucanych jej czynów	206 184-185 185
Wykonywanie pracy przez oskarżoną przed tymczasowym aresztowaniem w firmie (...) S.C. w pełnym wymiarze czasu z wynagrodzeniem minimalnym (w 2003 r. - 800 zł brutto).	Zaświadczenia z ZUS Umowa o pracę i świadectwo pracy z firmy (...) s.c. M. J. T.,	186 185-186 209-210.
Wykonywanie pracy przez oskarżoną przed tymczasowym aresztowaniem w firmie (...) sp. z o.o. w pełnym wymiarze czasu z wynagrodzeniem minimalnym (w 2003 r. - 800 zł brutto).	Opinia biegłego z zakresu rachunkowości podatków i ekonomii. Pismo obrońcy oskarżonej z 17.07 2003 roku Zaświadczenia z Przychodni (...)K. Opinia o uczniu D. N. (1) z Gimnazjum w K. Opinie psychologiczne o D. N. (1) Orzeczenie psychologiczne. Zaświadczenie z Gimnazjum w K..	
Łączny dochód netto z obydwóch stosunków pracy w okresie pobytu w areszcie odpowiadał kwocie - 6.681,48 zł.	Zaświadczenie (...) Liceum w K. Zaświadczenie z Poradni (...) z dnia 10.06. 2003 r.	
Kwota 9,217,77 zł - odpowiadająca zarobionej przez oskarżoną kwocie wynagrodzenia netto w okresie tymczasowego aresztowania, przy uwzględnieniu wskaźnika inflacji, który od 2003	Zaświadczenie lekarskie z 9.06 2003 o złym stanie zdrowia J. T. Historia choroby z Poradni (...) B. N. Karta informacyjna leczenia na Dziennym Oddziale (...)B. N. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wnioskodawczynie	

roku do 2020 roku wynosił 37,96 %.	Zaświadczenie z Ortopedyczno - Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego w P.
Utrzymywanie dzieci przed aresztowaniem przez wnioskodawczynię, główne faktyczne wykonywanie opieki przez nią nad dziećmi. Złe relacje z mężem, który nadużywał alkoholu, nie pomagał oskarżonej w prowadzeniu domu i wykonywaniu obowiązków.	Zeznania E. S. Zeznania E. D. Zeznania M. T.
Przebywanie oskarżonej w areszcie w sześciuosobowej sali w Zakładzie Karnym w (...). Sporadyczne widzenia z członkami rodziny.	Zeznania T. F. Zeznania A. K.
Zły stan psychiczny podczas pobytu. Stosowanie przemocy psychicznej wobec wnioskodawczyni przez współosadzonych i niektórych funkcjonariuszy.	
Troska wnioskodawczyni o dzieci (córka lat 18 a syn lat 16) przebywające na wolności, formalnie pod opieką ciotki wnioskodawczyni, A. K., a faktycznie po opieką jej ojca wnioskodawczyni J. W..	
Problemy J. W., opiekuna dzieci ze zdrowiem.	
Problemy dzieci oskarżonej z nauką w szkole. Nieuczęszczanie na lekcje, brak odrabiania lekcji. Zaniedbania D. wobec konieczności	

	<p>otoczenia go dodatkowa opieką, jako dziecka wymagającego szczególnej troski.</p> <p>Problemy dzieci oskarżonej ze zdrowiem. Podejrzenia D. N. (1) o używanie środków odurzających. Korzystanie przez dzieci z pomocy psychologicznej.</p> <p>Problemy wnioskodawczyni po opuszczeniu aresztu ze zdrowiem (przebywanie na zwolnieniu lekarskim, zły stan psychiczny) i podjęciem pracy (z uwagi na opinię związaną z toczącym się postępowaniem i stawianymi zarzutami oraz właśnie zły stan zdrowia).</p> <p>Podjęcie leczenia psychicznego, z uwagi na oznaki depresji.</p> <p>Pogorszenie stanu zdrowia z uwagi na stres towarzyszący tymczasowemu aresztowaniu, szczególnie reumatoidalnego zapalenia stawów.</p> <p>Odsunięcie się rodziny od wnioskodawczyni z powodu postawionych zarzutów i aresztowania.</p>		
<p>3.2. Fakty uznane za nieudowodnione</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Fakt</p>	<p>Dowód</p>	<p>Numer karty</p>

4. OCENA DOWODÓW			
4.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1-6, 9-15 1 1 1 1 2 3 4,5,12 5-6 5 5-8 11,14 11,13 11,13,14, 11,13, 11,13, 11,13, 11,14, 11,12, 15 15	Wyjaśnienia wnioskodawczynie k.183 -184, 403 Postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z 10 kwietnia 2003 r. sygn. akt IV1 Ko1 412/03 k. 235-236 Postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z 28 maja 2003 r. sygn. akt IV1 Ko1 594/03 o przedłużeniu tymczasowego aresztowania do dnia 8 września 2003 r. k. 237-238 Postanowienie PO w Łodzi z dnia 30 września 2003 r. sygn. akt VI Ds. 4/03 o uchyleniu tymczasowego aresztowania k.241-243, Świadectwo zwolnienia z dnia 30 września 2003 z Zakładu Karnego (...) k. 38, Wyrok SO w Łodzi z dnia 3 listopada 2017 r. sygn. akt XVIII K 112/04 k.244-263 wraz z uzasadnieniem k. 264-329,	Wnioskodawczynie podała okoliczności związane ze zgłoszonymi roszczeniami: powody tymczasowego aresztowania, fakt uniewinnienia jej od stawianych zarzutów i okoliczności związane z pobytem jej w areszcie śledczym, zły stan psychiczny, dolegliwości związane z odosobnieniem, troska o dzieci, które pozostawały na wolności bez jej opieki. Wskazała na zły stan zdrowia również po opuszczeniu aresztu. Ponadto wskazała na wykonywana pracę w dwóch firmach przed aresztowaniem, otrzymywane wynagrodzenie w granicach najniższego, co potwierdzają dokumenty dostarczone przez ZUS i dołączona umowa o pracę. Wyjaśnienia wnioskodawczynie co do zasady nie budzą wątpliwości, w dużej mierze zostały potwierdzone przez dokumenty urzędowe i	

15	Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 kwietnia 2019 r.	zeznania przesłuchanych świadków.
15		Dowody w postaci pism urzędowych – orzeczeń sądowych nie budzą zastrzeżeń - nie były kwestionowane przez strony. Stwierdzają okoliczności w nich zawarte. Orzeczenia prawomocne.
10,11	k. 331-332 z uzasadnieniem k. 333-359 uniewinniający oskarżoną – wnioskodawczynię od zarzucanych jej czynów,	
4,11		
10,11	Pismo obrońcy oskarżonej z 17.07 2003 roku k. 39.	Pismo z 17 lipca 2003 r. skierowane do sądu dotyczy informacji o pracy oskarżonej w firmie i kłopotów z wychowywaniem dzieci przez dziadka, po zawale serca i zabiegu chirurgicznym
10,11	Zaświadczenia z ZUS k. 54-57 213-216	Z zaświadczeń ZUS wynikają kwoty deklarowanych składek od wynagrodzenia za okresy przed tymczasowym aresztowaniem, są one jednak niepełne, jednak ich kompleksowa analiza i ocena przez biegłego pozwala na ustalenie wynagrodzenia otrzymywanego przez wnioskodawczynię przed aresztowaniem i wyliczenie utraconego zarobku w wyniku stosowania tego środka
10,11,15	Umowa o pracę i świadectwo pracy z firmy (...) s.c. M. J. T. k. 221 - 222	
	Opinia biegłego z zakresu rachunkowości podatków i ekonomii.	
	Zaświadczenia z Przychodni (...) w K. k. 39v i k. 50	
	Opinia o uczniu D. N. (1) z Gimnazjum w K. k. 44	
	Opinie psychologiczne o D. N. (1) z 5.11. 2001 r. i 25 X 2002 r. k. 45-46	
	Orzeczenie psychologiczne z dnia 8 .11. 2001 r. k. 47	
	Zaświadczenie z Gimnazjum z dnia 30.05.2003 r. w K. k. 49	Dokumenty te potwierdzają, że w firmie (...) s.c. M. J. (...)wnioskodawczyni zatrudniona była z wynagrodzeniem minimalnym zgodnie z obowiązującymi
	Zaświadczenie (...)Liceum w K. k.51	
	Zaświadczenie z Poradni (...)z dnia 10.06. 2003 r. k. 52,	
	Zaświadczenie lekarskie z 9.06 2003 k. 53 o złym	

<p>stanie zdrowia J. T. i leczeniu.</p> <p>Historia choroby z Poradni (...) B. N. k.92-101</p> <p>Karta informacyjna leczenia na Dziennym Oddziale (...) B. N. k.102</p> <p>Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wnioskodawczyni k.103</p> <p>Zaświadczenie z Ortopedyczno - Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego w P. k.206</p> <p>Zeznania E. S. k.184-185</p> <p>Zeznania A. K. k. 209-210</p> <p>Zeznania E. D. k. 185</p> <p>Zeznania M. T. k.186</p> <p>Zeznania T. F. k. 185-186</p>	<p>przepisami, w 2002 r. 760 zł brutto.</p> <p>Opinia została opracowana w sposób fachowy i rzetelny, pozbawiona sprzeczności i niejasności. Biegły udzielił odpowiedzi na pytania sądu. W oparciu o dane ZUS i wyjaśnienia wnioskodawczyni wyliczył wynagrodzenie netto otrzymywane w dwóch firmach i utracony zarobek w wyniku tymczasowego aresztowania. Uwzględnił koszty uzyskania i ulgę podatkową z jednego zakładu, ponadto na zlecenie sądu wskazał wskaźnik inflacji. Wyliczenia biegłego nie budzą wątpliwości i stanowią podstawę do przyjętego odszkodowania</p> <p>Dwa zaświadczenia odnośnie podjęcia leczenia przez syna, N. D. od 3.06.2003 z inicjatywy ciotki. Podejrzanie o używanie substancji uzależniających, uzależnienie od gier komputerowych i internetu. Sprawia problemy wychowawcze, niekontrolowana agresja, problemy z nauką, obniżony nastrój, izoluje się od otoczenia.</p> <p>Z opinii wynika, że D. jest dzieckiem wymagającym systematycznej i ciągłej kontroli ze strony matki. Oceniany jako dziecko wrażliwe, nadpobudliwe, leczone w poradni</p>
--	---

neurologicznej i
psychologicznej

Z opinii wynikają zaburzenia dyslektyczne i nadpobudliwość ruchowa, duża wrażliwość emocjonalna.

Dysleksja rozwojowa powoduje trudności w czytaniu i pisaniu. Wskazania co do zajęć reedukacyjnych i indywidualnej, szczególnej opieki nad dzieckiem,

Z zaświadczenia wynika, że D. od chwili aresztu matki nie realizuje obowiązku szkolnego. Zagrożony ocenami niedostatecznymi.

Proponowana terapia w Poradni Uzależnień i terapia z psychologiem. Widoczny brak opieki matki w postawie ucznia.

Z zaświadczenie wynika, że D. N. (2), córka wnioskodawczyni nie realizuje obowiązku szkolnego od 10.04 2003 r., w takiej formie jak wcześniej, opuszcza lekcje nie odrabia prac domowych, nie przygotowuje się do lekcji. Wychowawca wskazuje, że D. pozbawiona troski, opieki i wsparcia matki może mieć problemy w pokonaniu trudności i problemów, co nie miało miejsca wcześniej, kiedy matka utrzymywała systematyczny kontakt ze

szkołą i zapobiegała trudnościom.

Z zaświadczenie wynika, że D. zgłosiła się na sesję psychoterapeutyczną.

Z zaświadczenia wynika, że J. T. leczony w Poradni kardiologicznej, w szczególności w powodu zwyrodnienie serca i wymaga, okresowych badań i kontroli lekarskiej.

Pierwsza zarejestrowana wizyta 31.01.2013 r. ostatnia 31 lipca 2029 r. Stwierdzone u wnioskodawcy stany depresyjne strach apatia, silne poczucie krzywdy. Odwoływanie się do przeżyć spowodowanych tymczasowym aresztowaniem.

Z karty wynika, że wnioskodawcy w okresie od 31.08.2015 r. do 26.11.2015 r. regularnie uczestniczyła w zajęciach terapeutycznych z rozpoznaniem: zaburzenia lękowo – depresyjne.

Orzeczenie z dnia 20.08.2019 r. o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do pracy spokojnej, lekkiej – w warunkach pracy chronionej, koresponduje z historią choroby z Poradni (...), w której wnioskuje się o wydanie takiej dokumentacji (k.101)

Zaświadczenie z dnia 6.07.2020 r. wskazujące na rozpoznanie schorzeń w postaci twardziny układowej, reumatoidalnego zapalenia stawów, ze stwierdzeniem, że przyczyny tych schorzeń są złożone i niedokładnie poznane, jednak przewlekły stres może być jednym z czynników wystąpienia choroby.

Świadek S. przebywała w areszcie z wnioskodawczynią.

Mówiła o przemocy fizycznej i psychicznej w warunkach aresztu wobec wnioskodawczynie, o jej trosce o dzieci. O trudnych warunkach izolacyjnych i nie możliwości przystosowania się do nich przez wnioskodawczynię. Że nie jadła, nie spała, była chuda, źle znosiła warunki aresztu. Podkreśliła, że była w strasznym stanie psychicznym.

Świadek K. podjęła się opieki nad dziećmi wnioskodawczynie. W sumie uzgodnili, że będą spały w swoim mieszkaniu i tam będzie spał ich dziadek, a ojciec wnioskodawczynie. Byli pod jego opieką.

Pracownik socjalny, podkreśliła, że wnioskodawczynie bała się o dzieci i że bardzo źle znosiła tymczasowe aresztowanie.

Policjantka, zeznała, że mówiła wnioskodawczyni, że straszono ją, że syn zostanie zabrany do domu dziecka, mimo, że opiekował się nim dziadek.

Ciotka wnioskodawczyni, zeznała, że po opuszczeniu aresztu wnioskodawczyni nie podjęła pracy, że chorowała, nie nadawała się do pracy, miała duże lęki. Rodzina się od niej odsunęła. Nawet zabraniała kontaktu z dziećmi wnioskodawczyni.

W sumie zeznania wszystkich świadków zasługują na wiarę, nie były one kwestionowane na rozprawie, ani nie zostały zgłoszone dowody przeciwne. Potwierdzają fakty zgłoszone przez wnioskodawczynię.

Przede wszystkim co do jej pobytu w areszcie, huśtawki nastrojów. Jej troski o rodzinę, przede wszystkim martwienie się o dzieci. O ich naukę, o mogące ich spotkać problemy, o zdrowie syna. Świadcowie podkreślali, że zmieniła się przez pobyt w areszcie, z osoby wojowniczej, pomysłowej zmieniła się w osobę apatyczną, depresyjną, bez ochoty i sił na jakiegokolwiek działania

**4.2. Dowody
nieuwzględnione przy
ustaleniu faktów**

(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
5. PODSTAWA PRAWNA			
Odszkodowanie			
1.	Kwota główna	Odsetki	
Art. 552 § 4 k.p.k. art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 558 k.p.k.	art. 481 k.c. w zw. z art. 558 k.p.k. a contrario		
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
<p>Podstawa żądania Uniewinnienie wnioskodawczyni od stawianych jej zarzutów przesądza - co do zasady o - przysługujących jej roszczeniach w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k., przy braku przesłanek z art. 553 § 1 k.p.k., wykluczających możliwość przyznania odszkodowania z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania.</p> <p>Szkoda. Przyjmuje się, że pojęcie szkody na</p>			

gruncie rozdziału 58 jest tożsamy z pojęciem, które wypracowano w prawie cywilnym. Kodeks cywilny powszechnie przyjmuje się tzw. metodę dyferencyjną ustalania wysokości szkody materialnej (na mieniu), czyli ustalenie różnicy między stanem majątkowym obecnym a stanem, jaki by istniał, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Przy uwzględnieniu tego, że zdarzeniem powodującym szkodę jest pozbawienie wolności (skazanie, tymczasowe aresztowanie, zatrzymanie), różnica jest stanem majątkowym, jaki by istniał, gdyby wnioskodawcę nie pozbawiono wolności, a stanem rzeczywistym w chwili odzyskania przez niego wolności. Zgodnie z art. 361 § 2 k.c. szkoda polega na stracie, którą poszkodowany poniósł (damnum emergens), oraz na utracie korzyści, które mógłby uzyskać, gdyby zdarzenia wywołującego szkodę nie było (lucrum cessans). Określając szkodę na mieniu, należy ustalić rzeczywisty stan majątkowy po wyrządzeniu szkody i przed jej wystąpieniem, a z drugiej strony, zważywszy chociażby na utratę korzyści, określić hipotetyczną sytuację majątkową poszkodowanego, gdyby zdarzenie wywołujące szkodę nie zaistniało.”

J. Matras [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. II, red. K. Dudka, Warszawa 2020, art. 552.

Szkoda - utraty zarobków. Wniosek o odszkodowanie dotyczy w zasadzie tylko utraconych zarobków dlatego zasadnym będzie ograniczenie się do tej kwestii.

Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem, powstanie i rozmiar takiej szkody w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k. zależne są od tego, czy i jakie poszkodowany miałby możliwości zarobkowe, gdyby pozostawał na wolności, i w jakim zakresie byłby je rzeczywiście wykorzystał, jakie wydatki poniósłby na utrzymanie własne i rodziny, wychowanie i kształcenie dzieci, na potrzeby kulturalne, rozrywkowe i inne, czy i ile poświęciłby na oszczędności lub zwiększenie trwałych składników majątku, na jakie mógłby być narażony straty. Jedną ze szkód objętych przepisami art. 552 k.p.k., jest pogorszenie się położenia majątkowego, wywołane uniemożliwieniem poszkodowanemu pracy zarobkowej przez okres odbywania kary pozbawienia wolności.

Jest oczywistym, że utracone zarobki składające się na odszkodowanie opierają się na kwotach netto, nie zawierających składek na ubezpieczenie społeczne i emerytalne oraz podatku, co jest oczywistym wobec orzekania po okresie uzyskiwania przychodu, dlatego nie wymaga głębszego uzasadnienia.

Waloryzacja wskaźnikiem inflacji.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że do ustalenia wysokości odszkodowania konieczne jest nie tyle zachowanie proporcji dochodu osiąganego przez wnioskodawcę przed aresztowaniem i ówczesnej średniej płacy, ile ustalenie, jaka kwota pieniężna odpowiada realnej wartości dochodu utraconego przez niego w okresie tymczasowego aresztowania. Wartość ta powinna zostać powiązana nie ze średnią płacą, ale z zaistniałą od tego czasu zmianą wartości krajowego pieniądza (por. wyrok SN z 4.02.2014 r., V KK 250/13, LEX nr 1441203). W orzecznictwie wyrażono krytyczne uwagi co do przyjmowania przeciętnego wynagrodzenia jako miernika waloryzacji wartości utraconego dochodu, natomiast za prawidłowe uznaje się przyjęcie jako podstawy

waloryzacji wskaźnika inflacji (por. wyroki SN: z 5.03.1999 r., I PKN 591/98, OSNP 2000/9, poz. 347; z 19.05.2010 r., I CSK 475/09, LEX nr 686081).

Odsetki za opóźnienie.

Dochodzenie roszczeń wynikające z zastosowania niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania, jako instytucja prawa karnego procesowego ma charakter podstawowy. Może być ona - stosownie do przepisu art. 558 k.p.k. - uzupełniana przez odpowiednie stosowanie przepisów prawa cywilnego, w kwestiach nie uregulowanych w niniejszym kodeksie. W żadnym razie przy jej stosowaniu nie można pomijać odrębnego karnoprosesowego charakteru omawianych przepisów.

Z tych powodów z charakteru i miejsca unormowanej w art. 552 k.p.k. instytucji, tj. w przepisach karnoprosesowych należy uznać, że odsetki ustawowe od zasądzonej sumy pieniężnej z tytułu odszkodowania za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie przysługują od daty uprawomocnienia się wyroku. To zapatrywanie prawne nie jest odosobnione. Wystarczy

<p>m.in. przywołać: Postanowienie SN V KRN 475/90 OSNKW 1991/10-12/52, w którym został wyrażony następujący pogląd prawny: "Odsetki od sumy pieniężnej stanowiącej odszkodowanie za niesłuszne skazanie są <u>wynagrodzeniem za</u> <u>opóźnienie w zapłacie</u> <u>sumy pieniężnej, która jest</u> <u>już wymagana, i dlatego</u> <u>należy uznać, że za czas</u> <u>do wydania przez sąd</u> <u>prawomocnego orzeczenia</u> odszkodowawczego odsetki nie przysługują. <u>Dopóki bowiem roszczenie</u> <u>wierzyciela</u> (uwioskodawcy) nie jest <u>wymagalne, dopóty</u> <u>dłużnik, jakim w tym</u> <u>wypadku jest Skarb</u> <u>Państwa, nie opóźnia się ze</u> <u>spełnieniem świadczenia</u> <u>pieniężnego, a tym samym</u> nie zachodzi sytuacja, o której stanowi art. 481 k.c."</p>			
Zadośćuczynienie			
2.	Kwota główna	Odsetki	
Art. 552 § 4 k.p.k., art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 558 k.p.k.	art. 481k.c w zw. z art. 558 k.p.k. a contrario		
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
Co do podstawy roszczenia i zasądzenia odsetek aktualne stanowisko			

prezentowane przy
odszkodowaniu pkt. 5.1

Zadośćuczynienie ma formę jednorazowego świadczenia pieniężnego, które pełni funkcję kompensacyjną. W art. 445 § 1 k.c., który ma zastosowanie stosownie do art. 558 k.p.k., ustawodawca stanowi, że suma zadośćuczynienia powinna być odpowiednia, co oznacza, że powinna odzwierciedlać w pełni rozmiar doznanej krzywdy, tj. stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność, czas trwania, nieodwracalność następstw i inne okoliczności, których nie sposób wymienić wyczerpująco (por. m.in. wyroki SN: z 30.01.2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005/2, poz. 40; z 27.02.2004 r., V CK 282/03, LEX nr 183777). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że wysokość zadośćuczynienia powinna być z jednej strony odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne, ale z drugiej strony – utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyroki SN: z 14.02.2008 r., II CSK

536/07, LEX nr 461725, z glosą K. Ludwichowskiej, OSP 2010/5, poz. 47, s. 339; z 26.02.1962 r., IV CR 902/61, OSNCP 1963/5, poz. 107; z 24.06.1965 r., I PR 203/65, OSPiKA 1966/4, poz. 92; z 10.03.2006 r., IV CSK 80/05, OSNC 2006/10, poz. 175).

Przy ustalaniu przez sądy, w ramach swobodnego uznania, wysokości zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną niesłusznym pozbawieniem wolności, w tym przez tymczasowe aresztowanie, należy brać pod uwagę wszystkie ustalone w sprawie okoliczności rzutujące na określenie rozmiaru krzywdy wyrządzonej osobie pozbawionej wolności, w tym zwłaszcza okres izolowania jej od społeczeństwa, który w miarę rozciągania się w czasie w naturalny sposób wzmaga poczucie krzywdy. Stąd przy dłuższym pozbawieniu wolności nie można się ograniczać do ustalenia wartości pieniężnej zadośćuczynienia za 1 dzień pozbawienia wolności i mechanicznego pomnożenia takiej kwoty przez liczbę dni niesłusznej izolacji, gdyż ustalone w ten sposób zadośćuczynienie nie może być uznane za odpowiednie do krzywdy wyrządzonej pozbawionemu wolności.

<p>Należy nadto mieć tu na względzie również te ustalone okoliczności, które wiążą się z aktualną sytuacją dochodzącego zadośćuczynienia i wskazują, że niesłuszne pozbawienie go wolności oddziałuje wyraźnie na jego obecny status społeczny i zawodowy, gdyż stanowi to element pokrzywdzenia go niesłusznym tymczasowym aresztowaniem lub skazaniem (por. wyrok SN z 20.10.2011 r., IV KK 137/11, OSNKW 2011/11, poz. 105).</p>			
Inne			
3.			
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
<p>6. ROZSTRZYgniĘCIESĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA</p>			
Zwięźle o powodach rozstrzygnięcia			
Odszkodowanie			
1.	Kwota główna	Odsetki	
<p>9.217,77 zł</p> <p>Kwota ta odpowiada kwocie zarobków jakie uzyskalaby</p>	<p>Od uprawomocnienia się wyroku</p>		

wnioskodawczyni gdyby nie była pozbawiona wolności powiększona o wskaźnik inflacji od roku 2003 do roku 2020 r. Sąd podziela prezentowane w doktrynie i orzecznictwie stanowiska co do metod wyliczania odszkodowania w orzecznictwie. W niniejszej sprawie jednak zachodzi specyficzna sytuacja.

Wnioskodawczyni posiadała oszczędności, które zostały przeznaczone na utrzymanie dzieci. Kwota oszczędności została określona na około 20. 000zł. Nie była ona kwestionowana i nie ma to kluczowego znaczenia w sprawie. Jest rzeczą oczywistą, że wnioskodawczyni przebywając na wolności uzyskiwała dochód w kwocie 6.681,48 zł (kwota netto bez wskaźnika inflacji) i przeznaczałaby na utrzymanie dzieci, a przez to nie zostałyby wydatkowane środki w takiej wysokości z oszczędności wnioskodawczyni.

Sąd zdaje sobie sprawę, że szkoda wynikająca z niesłusznego aresztowania nie jest tylko sumą utraconych zarobków, lecz różnicą między stanem majątkowym jaki by istniał, gdyby poszkodowanej nie pozbawiono wolności a stanem rzeczywistym

<p>w chwili odzyskania wolności.</p> <p>Kwota wyliczonego dochodu stanowi wymierną wartość o jaką nie zostałyby uszczuplone oszczędności wnioskodawczyni, gdyby nie była pozbawiona wolności i odbierała wynagrodzenie.</p> <p>Jest oczywistym, że środki te nie są wygórowane, jeśli się weźmie pod uwagę okres 6 miesięcy. Ponadto oczywistą rzeczą jest, że dzieci oskarżonej musiały się utrzymywać z jakiś środków. W tym przypadku obliczony dochód podzielony na każde dziecko wyniósłby miesięcznie 556,79 zł, co również nie stanowi kwoty wygórowanej.</p> <p>O zasądzenie kwoty odszkodowania właśnie w tej wysokości wnosił również prokurator.</p>			
Zadośćuczynienie			
2.	Kwota główna	Odsetki	
<p>120.000 zł</p> <p>Uwzględniając roszczenie sąd miał na uwadze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Długi okres tymczasowego aresztowania, blisko 6 miesięcy, 176 dni. 2. Dolegliwości związane z odosobnieniem, konieczność poddania się 	<p>Od uprawomocnienia się wyroku</p>		

rygorom, przebywanie w sześcioosobowej sali, przypadki przemocy psychicznej i fizycznej stosowanej wobec wnioskodawczyni w warunkach izolacyjnych.

3. Stan zdrowia i emocjonalne przeżywanie odosobnienia, stres depresja.

4. Troska, niepokój o losy dzieci, którymi opiekowała się na wolności, a które pozostały pod jej zarządem niedostateczna opieka chorego dziadka. Doznania te potęgowały okoliczności, że dzieci nie radziły sobie z emocjami i nauką, zaniedbywały szkołę, nie chodziły na lekcje, wymagały pomocy psychologicznej. Syn z uwagi na pewne ograniczenia osobowościowe wymagał dodatkowej opieki, której był pozbawiony. Nasilenie problemów dzieci związane było bezpośrednio z pozbawieniem matki pozbawienia wolności. Matka była tej sytuacji świadoma

5. Długotrwały stres i przeżycia emocjonalne związane z aresztowaniem spowodowały, że wnioskodawczyni nie mogła podjąć pracy po opuszczeniu aresztu i przebywała na zwolnieniu chorobowym.

6. Długotrwały stres i przeżycia emocjonalne

związane z aresztowaniem spowodowały, że wnioskodawczyni cierpiała na schorzenia psychiczne z objawami depresyjnymi w okresie późniejszym, a także bardzo prawdopodobne, że przyczyniły się one do powstania, albo nasilenia innych chorób związanych z wiekiem, np. reumatoidalne zapalenie stawów.

7. Izolacja wnioskodawczyni – niezależnie od zasądzonego odszkodowania – pozbawiła ją wpływu na działalność firmy (...), której była udziałowcem.

8. Zwolnienie z pracy wnioskodawczyni w dwóch firmach, pozbawiło jej kontynuacji stosunku pracy i zmusiło do poszukiwania nowych źródeł dochodu.

9. Tymczasowe aresztowanie i dalej toczące się postępowanie karne do 11 kwietnia 2019 r. w związku z stawianymi zarzutami powodowało negatywną ocenę w społeczeństwie, skutkowało brakiem ofert pracy.

10. Ostracyzm ze strony rodziny, utrata dobrego imienia.

Zdaniem sądu zasądzone zadośćuczynienie w kwocie 120.000 zł za cały okres pobytu w

areszcie jest odpowiednie. Dostatecznie rekompensuje krzywdy wnioskodawcy, dolegliwości związane z pozbawieniem wolności, ale z drugiej strony nie przekracza rozsądnych granic, odpowiadających aktualnym warunkom życia społeczeństwa, innymi słowy nie prowadzi do uzyskania nadmiernych korzyści finansowych.

Zasądzona kwota dla wyobrażenia, jest zbliżona do 24 miesięcznych wynagrodzeń w III kwartale 2020 r, co daje 4 takie wynagrodzenia za jeden miesiąc pozbawienia wolności. Wskazując inne odniesienie - minimalne wynagrodzenie w roku 2003 otrzymywane brutto przez wnioskodawczynię, to zasądzona kwota stanowi równowartość 150 takich wynagrodzeń, a 1/6 tej kwoty stanowi 25 takich wynagrodzeń.

Oczywiście porównanie to ma tylko zobrazować relacje zasądzonych odszkodowania do realiów życia społecznego, a nie stanowi miernika do wyliczenia tego zadośćuczynienia, które wynika z przytoczonych okoliczności, w szczególności zasygnalizowanych enumeratywnie.

Inne

3.		
7. INNEROZSTRZYGNIECIAZAWARTE W WYROKU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
2	<p>Oddalono wniosek w pozostałym zakresie, tj. zasądzenia kwoty odszkodowania i zadośćuczynienie z powodów wcześniej przedstawionych.</p> <p>W przypadku wniosku o odszkodowanie początkowo nie był on uzasadniony, a po wyliczeniach przez biegłego, odnoszenie wyliczonych kwot do minimalnych wynagrodzeń z chwili orzekania (o co wnosił w ostateczności pełnomocnik) nie znajduje żadnego uzasadnienia. Przyjęto wskaźnik inflacji – pkt 6.1</p> <p>Żądanie zadośćuczynienia w kwocie 1200.000 zł, stanowiłoby nadmierną korzyść majątkową, przekraczającą rozmiary krzywdy, co omówiono wcześniej w pkt. 6.2.</p>	
8. KOSZTY PROCESU		
Punkt rozstrzygnięcia	Przytoczyć okoliczności	

z wyroku		
3	Art. 554 § 4 k.p.k. w zw. § 11 ust. 6, § 15 ust. 1, § 16 i § 17 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. Nr 1800).	
9. PODPIS		
Karol Skocki		